

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 6Ssk/54/2022
Identifikačné číslo spisu: 1019201477
Dátum vydania rozhodnutia: 27. júla 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:1019201477.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členov senátu JUDr. Michala Matulníka, PhD. a JUDr. Martina Tisa, v právnej veci žalobcu: F. A., narodený XX. N. XXXX, bytom v A., R. Č.. XX, právne zast.: Mgr. Dávidom Štefankom, advokátom so sídlom v Bratislave, Povožnícka č. 18, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8-10, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia generálneho riaditeľa žalovanej z 24. augusta 2019, Číslo: XXX XXX XXXX X, o invalidný dôchodok, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 23. novembra 2021, č.k. 7Sa/85/2019-152, t a k t o

r o z h o d o l :

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu z a m i e t a.

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

O d ô v o d n e n i e

I.

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom z 23. novembra 2021, č.k. 7Sa/85/2019-152 postupom podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol správnu žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia generálneho riaditeľa žalovanej z 24. augusta 2019, Číslo: XXX XXX XXXX X, ktorým tento postupom podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) zamietol v celom rozsahu odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie z 26. marca 2019, Číslo: XXX XXX XXXX X. Uvedeným rozhodnutím prvostupňový správny orgán postupom podľa § 70 ods. 1, § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. a článku 46 Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 z 29. apríla 2004 (ďalej len „Nariadenie“) žalobcovi zamietol žiadosť o invalidný dôchodok z 23. januára 2019.

2. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovanej preskúmal v intenciách § 1 ods. 1, § 70 ods. 1, § 71 ods. 1,2,3,4,6,7 a § 73 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. a v režime stanovenom Správnym súdnym poriadkom a dospel k záveru o nedôvodnosti podanej správnej žaloby.

3. Krajský súd po preskúmaní veci aj s odkazom na zhodné závery prijaté príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia dospel k záveru, že žalobca nesplnil hmotnoprávnu podmienku vzniku nároku na invalidný dôchodok z dôvodu, že žalobcu nemožno považovať za invalidného. U žalobcu bolo stanovené rozhodujúce zdravotné postihnutie - Degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách s miernym funkčným postihnutím, s prejavmi nervového a svalového dráždenia, slabosť svalového korzetu a obmedzenie pohybu v postihnutom úseku podľa Kapitoly XV, Oddiel E, položka č. 3, písmeno b/ prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. s určenou percentuálnou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 25 % (z rozpätia 20 - 35 %).

4. Správnu žalobu ako nedôvodnú podľa § 190 SSP zamietol.

5. Žalobcovi náhradu trov konania voči žalovanej nepriznal.

II.

6. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

7. Namietal, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP) a tiež, že sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu (§ 440 ods. 1 písm. h/ SSP).

8. Konkrétne namietal, že krajský súd sa vôbec nezaoberal s tvrdeniami žalobcu prezentovanými v správnej žalobe o tom, že zdravotný stav žalobcu bol v rámci správneho konania posúdený iba na základe určitých lekárskeho správ, pričom nebol vyšetrený posudkovým lekárom, čo malo za následok vydanie nesprávneho rozhodnutia o invalidnom dôchodku. Žalovaná pri vydaní druhostupňového správneho rozhodnutia nevydala rozhodnutie, ktorému by predchádzalo zhodnotenie všetkých skutočností relevantných pre riadne a zákonné rozhodnutie vo veci. Pokiaľ by v danom prípade boli vykonané komplexné funkčné vyšetrenia, tak ako príslušným orgánom ukladá zákon, tak by výsledkom bolo, že miera poklesu vykonávať zárobkovú činnosť by bola u žalobcu určite vyššia ako 25 %. Poukázal tiež na záver plynúci z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. marca 2006, sp. zn. 1So/10/2005, podľa ktorého cit.: „V konaní o priznanie dávky, podmienenej dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom, je orgán sociálneho poistenia povinný vykonať všetky dôkazy, potrebné pre riadne zistenie skutočného stavu veci, vrátane prípadného dokazovania súdnym znalcom. Nadradenosť záverov jeho posudkových orgánov nad inými dôkazmi o zdravotnom stave nevyplýva zo žiadneho ustanovenia zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.“

9. Krajský súd tiež v rámci svojho rozhodnutia neuviedol dostatočné argumenty na to, aby bolo jasné, na základe akých skutočností dospel k určitým záverom. V rámci svojho odôvodnenia iba zopakoval určité tvrdenia žalovanej o tom, že miera poklesu vykonávať zárobkovú činnosť bola určená na 25 %, a preto bolo rozhodnutie správnych orgánov správne. Vôbec sa však nezaoberal tým, že takáto invalidita bola určená na základe nezákonného postupu, respektíve súd žiadnym spôsobom neuviedol, na základe akých skutočností považoval postup správnych orgánov za zákonný. V tomto smere poukázal na záver plynúci z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 07. júna 2006, sp. zn. 4So/83/2006, podľa ktorého cit.: „Ak je miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určená podľa prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov percentuálnym rozpätím, potom posudkový lekár (alebo znalec) v konaní o dávke, podmienenej dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom, musí v posudku o zdravotnom postihnutí a miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť riadne odôvodniť svoj záver o konkrétne vyjadrenej miere poklesu tejto schopnosti.“ V rámci odôvodnenia krajský súd argumentoval skutočnosťami, ktoré sú nesprávne (pridržiaval sa nepresných informácií od žalovanej), a preto nemožno takéto rozhodnutie považovať za zákonné.

10. Navrhol, aby Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zmenil tak, že zruší rozhodnutie žalovanej v spojení s prvostupňovým správnym rozhodnutím a vec vráti žalovanej na ďalšie konanie.

III.

11. Žalovaná sa ku kasačnej sťažnosti žalobcu vyjadrila podaním zo 06. apríla 2022 s tým, že námietky žalobcu uvádzané v kasačnej sťažnosti nepovažovala za opodstatnené. Zdravotný stav žalobcu bol na základe jeho žiadosti o invalidný dôchodok a v rámci odvolacieho konania viackrát posúdený posudkovými lekármi. Dňa 23. januára 2019 bol zdravotný stav žalobcu posúdený na základe doloženej zdravotnej dokumentácie, ako aj objektívnym vyšetrením žalobcu posudkovým lekárom príslušnej pobočky. Posudkový lekár žalovanej za účelom objasnenia skutočného stavu veci a zistenia aktuálneho zdravotného stavu žalobcu požiadal zdravotnícke zariadenie Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby v Ilave o zaslanie lekárskej správy z MRI vyšetrenia z 27. marca 2019 a pre prípad, že u žalobcu sa jednalo o neurologickú záležitosť, aj o vyjadrenie neurológa k výsledku vyšetrenia. Z uvedeného dôvodu bol žalobca hospitalizovaný s tým, že prepúšťacia správa z tejto hospitalizácie bola zaslaná posudkovému lekárovi. Nakoľko sa žalobca nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody, bol jeho zdravotný stav posúdený na základe aktuálnej prepúšťacej lekárskej správy z 01. júla 2019, v ktorej bol komplexne zhodnotený jeho neurologický nález na krčnej a hrudno-driekovo-krížovej chrbtici. Námietku žalobcu, že posúdenie zdravotného stavu nevychádzalo zo spoľahlivo zisteného stavu veci preto vyhodnotila ako nedôvodnú. Dodala, že žalobca je zaťažený povinnosťou svoje námietky preukázať, a nie vo všeobecnosti spochybniť napadnuté rozhodnutie.

12. Navrhla, aby Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu ako nedôvodnú podľa § 461 SSP zamietol.

IV.

13. Vyjadrenie žalovanej bolo doručené žalobcovi dňa 13. apríla 2022.

V.

14. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. h/ SSP) preskúmal kasačnú sťažnosť postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

15. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

16. Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

17. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

18. Podľa § 6 ods. 2 písm. c/ SSP, správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach.

19. Podľa § 199 ods. 1 písm. a/ SSP, sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Sociálnej poisťovne.

20. Predmetom kasačného konania v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd zamietol správnu žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia generálneho riaditeľa žalovanej z 24. augusta 2019, Číslo: XXX XXX XXXX X, ktorým tento postupom podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. zamietol v celom rozsahu odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie z 26. marca 2019, Číslo: XXX XXX XXXX X. Uvedeným rozhodnutím prvostupňový správny orgán postupom podľa § 70 ods. 1, § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. a článku 46 Nariadenia žalobcovi zamietol žiadosť o invalidný dôchodok z 23. januára 2019.

21. Podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., poistenec je invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

22. Podľa § 71 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok.

23. Podľa § 71 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z. pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Pri posudzovaní poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa neprihliada na zdravotné postihnutia, ktoré boli zohľadnené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu. 2)

24. Podľa § 71 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe

a/ lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a b/ komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

25. Podľa § 71 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z. miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4.

26. Podľa § 71 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z.z. miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

27. Podľa § 71 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z.z. mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav.

28. Podľa § 153 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z., lekársku posudkovú činnosť podľa odseku 1 vykonáva posudkový lekár sociálneho poistenia príslušnej pobočky a posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia (ďalej len "posudkový lekár") a podľa odseku 2 písm. b/ aj určený zamestnanec Sociálnej poisťovne za osobnej účasti poistenca alebo poškodeného.

29. Podľa § 196 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z.z., účastník konania je povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne rozhodne, ktoré z dôkazov sa

vykonajú. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne je povinná vykonať aj iné dôkazy, ktoré účastníci konania nenavrhlí, ak sú potrebné na zistenie a objasnenie skutočného stavu veci.

30. Podľa § 196 ods. 7 zákona č. 461/2003 Z.z., organizačná zložka Sociálnej poisťovne hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz osobitne a všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti.

31. Najvyšší správny súd z obsahu súdneho spisu, ktorého súčasťou tvoril pripojený posudkový a dávkový spis žalovanej mal preukázané, že

- žalobca dňa 30. januára 2019 na predpísanom tlačive požiadal o invalidný dôchodok [invalidný dôchodok žiadal priznať od 23. januára 2019],

- rozhodnutím z 26. marca 2019 prvostupňový správny orgán postupom podľa § 70 ods. 1, § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. a článku 46 Nariadenia žalobcovi zamietol žiadosť o invalidný dôchodok z 23. januára 2019

[podklad pre vydanie rozhodnutia tvorila Lekárska správa z 23. januára 2019 vyhotovená posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Považská Bystrica, ktorý zistil u žalobcu jeho pracovnú, sociálnu, rodinnú, osobnú anamnézu, ochorenie, liečbu a subjektívne ťažkosti; za rozhodujúce zdravotné postihnutie určil: Degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách s miernym funkčným postihnutím, s prejavmi nervového a svalového dráždenia, slabosť svalového korzetu a obmedzenie pohybu v postihnutom úseku podľa Kapitoly XV, Oddiel E, položka č. 3, písmeno b/ prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. s určenou percentuálnou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 25 % (z rozpätia 20 - 35 %); možné percentuálne navýšenie miery poklesu podľa § 71 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z.z. nezistil. Vo výroku posudku posudkový lekár konštatoval, že žalobca nie je invalidný, lebo pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou],

- na základe odvolania žalobcu proti rozhodnutiu z 26. marca 2019 zdravotný stav žalobcu posúdil posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie, vysunuté pracovisko v Prešove, kde bol jeho zdravotný stav posúdený dňa 31. júla 2019

[posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie, vysunuté pracovisko v Prešove zohľadňujúc predloženú lekársku dokumentáciu vrátane dodatočne vyžiadanej lekárskej správy z MRI vyšetrenia LS chrbtice z 27. marca 2019 a prepúšťacej správy z hospitalizácie na neurologickom oddelení od 18. júna 2019 do 02. júla 2019 dospel k zhodnému záveru, že žalobca nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., lebo pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie bolo určené: Degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách s miernym funkčným postihnutím, s prejavmi nervového a svalového dráždenia, slabosť svalového korzetu a obmedzenie pohybu v postihnutom úseku podľa Kapitoly XV, Oddiel E, položka č. 3, písmeno b/ prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. s určenou percentuálnou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 25 %; uvedenú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť podľa § 71 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z.z. nenavýšil. Vo výroku posudku posudkový lekár potom skonštatoval, že žalobca nie je invalidný, lebo pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou; miera poklesu bola určená na 25 %],

- na základe uvedeného záveru generálny riaditeľ žalovanej ako odvolací správny orgán podľa § 215 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. rozhodnutím vydaným dňa 24. augusta 2019 zamietol v celom rozsahu odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie z 26. marca 2019.

32. V tejto súvislosti najvyšší správny súd konštatuje, že posudzovanie zdravotného stavu fyzickej osoby a tým aj súvisiaceho zostatkového pracovného potenciálu je vecou výlučne odbornou - medicínskou, na ktorú súd nemá potrebné odborné znalosti. Vo veciach dôchodkového poistenia zdravotný stav a pracovnú schopnosť občanov posudzuje Sociálna poisťovňa vo forme lekárskej posudkovej činnosti pri výkone sociálneho poistenia (§ 153 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 153 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z.) s tým, že konkrétne túto činnosť vykonáva posudkový lekár sociálneho poistenia príslušnej pobočky a posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia (§ 153 ods. 5 menovaného zákona). Výsledkom posudkovej činnosti je záver posudkového lekára o tom, či

konkrétna fyzická osoba je, alebo nie je invalidná s určenou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť s tým, že táto miera poklesu sa určuje v percentách podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Závery posudkového lekára sú zachytené v lekárskej správe, súčasťou ktorej je odborný lekársky posudok vrátane jeho odôvodnenia, v ktorom posudkový lekár objasňuje a odôvodňuje všetky skutočnosti, na základe ktorých pristúpil k prijatiu konkrétneho záveru. Tento posudok je teda v konaní pred správnym súdom kľúčovým dôkazom, na ktorý je súd (vzhľadom na absenciu odbornej - medicínskej erudovanosti) odkázaný, a preto je nutné klásť dôraz na jeho jednoznačnosť, úplnosť, určitosť a presvedčivosť. Tieto kritériá však spĺňa len taký posudok, v ktorom sa posudkový lekár riadne vysporiada so všetkými rozhodnými a pre danú vec relevantnými skutočnosťami, prihliadne pritom k účastníkom konania udávaným ťažkostiam a svoje posudkové závery náležite odôvodní.

33. Najvyšší správny súd konštatuje, že posudkoví lekári sociálneho poistenia v konaní predchádzajúcom vydaniu napadnutého rozhodnutia na základe predložených odborných lekárskeho nálezov a vlastného vyšetrenia vyhodnotili, že u žalobcu nie je daný dôvod na navýšenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, tak ako to požaduje žalobca. Najvyšší správny súd ďalej zdôrazňuje, že nemôže sám posudzovať odborné otázky medicínskeho charakteru, ktoré sú podkladom pre stanovenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pre účely invalidity, musí rovnako ako žalovaná vychádzať z lekárskeho posudkov, kde posudzuje presvedčivosť ich záverov s prihliadnutím na všetky okolnosti, najmä aj s prihliadnutím na námietky žiadateľa o invalidný dôchodok. Medzi závermi posudkov posudkových lekárov neboli zistené rozpory a o ich odbornej úrovni nemal súd dôvod pochybovať. Posudky sú logické a presvedčivo objasňujú závery o rozhodujúcom zdravotnom postihnutí a o určenej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Najvyšší správny súd dospel k záveru, že u žalobcu za tohto stavu nie sú splnené podmienky pre navýšenie percentuálnej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, prípadne pre zmenu rozhodujúceho zdravotného postihnutia a na to nadväzujúceho možného zvýšenia percentuálnej miery. Má za to, že posudkoví lekári sa v dostatočnom rozsahu vyrovnali so všetkými relevantnými skutočnosťami, z obsahu posudkov je zrejmá ich úvaha, na základe ktorej dospeli k určeniu rozhodujúceho zdravotného postihnutia a k nemu prislúchajúcej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

34. Posudkoví lekári sociálneho poistenia oboch stupňov v rámci posudzovania zdravotného stavu žalobcu zhodne ustálili, že u žalobcu v čase posudzovania neboli splnené podmienky pre navýšenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na hodnotu prevyšujúcu 40 %, ktorá skutočnosť by pre žalobcu znamenala splnenie jednej z hmotnoprávnych podmienok vzniku nároku na invalidný dôchodok (§ 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z.). U žalobcu posudkoví lekári oboch stupňov zhodne ustálili rozhodujúce zdravotné postihnutie - Degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách s miernym funkčným postihnutím, s prejavmi nervového a svalového dráždenia, slabosť svalového korzetu a obmedzenie pohybu v postihnutom úseku podľa Kapitoly XV, Oddiel E, položka č. 3, písmeno b/ prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. s určenou percentuálnou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 25 %. Najvyšší správny súd ďalej zvýrazňuje správnosť postupu posudkového lekára žalovanej, ktorý si za účelom úplného a presného zistenia skutočného stavu veci v priebehu odvolacieho konania dodatočne vyžiadal od lekára príslušného ústavu na výkon trestu a ústavu na výkon väzby výsledok magnetickej rezonancie hrudno-driekovej chrbtice, ako aj prepúšťacej správy z hospitalizácie na neurologickom oddelení nemocnice pre obvinených a odsúdených Trenčín (od 18. júna 2019 do 02. júla 2019), kde bol komplexne zhodnotený neurologický nález na krčnej a hrudno-driekovo-krížovej chrbtici. Po zhodnotení predmetných lekárskeho správ posudkový lekár žalovanej potom konštatoval normálny klinický neurologický nález bez indikácie na neurochirurgickú intervenciu, u žalobcu sa jedná o mierne funkčné postihnutie chrbtice s prejavmi nervového a svalového dráždenia, slabosť svalového korzetu a obmedzenie pohybu v postihnutom úseku chrbtice; rovnako na tomto podklade nezistil koreňovú iritáciu a väčšiu poruchu dynamiky. Najvyšší správny súd ďalej uvádza, že aj prípadné navýšenie percentuálnej miery na hornú hranicu 35 % menovanej položky č. 3 písm. b/ by pre žalobcu nemalo čo do vzniku nároku na invalidný dôchodok z hľadiska medicínskeho žiaden praktický význam, nakoľko

posudkový lekár po riadnom preskúmaní zdravotného stavu na podklade relevantných lekárskeých správ nevzhladol opodstatnenosť navýšenia percentuálnej miery najviac o 10 % podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. V tomto smere posudkový lekár uviedol, že v minulosti realizované CT vyšetrenie mozgových štruktúr neodhalilo závažnejšie patologické nálezy, degeneratívne zmeny na bedrových kĺboch, ako aj v minulosti realizovaná operácia pre vredovú chorobu žalúdka a dvanástorníka nemali na zásadný vplyv na ustálenú výšku miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Rovnako do úvahy neprichádza ani možná zmena rozhodujúceho zdravotného postihnutia z položky č. 3 písm. b/ na položku č. 3 písm. c/ (40 % až 50 %), nakoľko pre tento klasifikačný rámec sa vyžaduje, aby degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách boli sprevádzané trvalým ťažkým postihnutím funkcie a často recidivujúcimi, dlhotrvajúcimi prejavmi dráždenia nervov a svalov, s ťažkou poruchou statiky a dynamiky chrbtice, s výraznou poruchou svalového korzetu. Takéto sprievodné znaky typické pre položku č. 3 písm. c/ u žalobcu neboli zistené. Za takto zistených skutočností najvyšší správny súd námietku žalobcu o nedostatočne zistenom skutočnom stave vyhodnotil ako nedôvodnú.

35. Rovnako ako nedôvodný súd vyhodnotil poukaz žalobcu na rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. marca 2006, sp. zn. 1So/10/2005, zo 07. júna 2006, sp. zn. 4So/83/2006, keď jednak závery posudkových lekárov vychádzali z riadne zisteného skutočného stavu vecí a jednak posudkový lekár žalovanej stručne uviedol dôvody, pre ktoré u žalobcu stanovil percentuálnu mieru 25 %. Na tomto mieste najvyšší správny súd len dodáva, že požiadavka riadneho a komplexného odôvodnenia percentuálnej miery sa vyžaduje primárne v prípade, ak napríklad dolná hranica percentuálnej sadzby neprevyšuje 40 %-nú hodnotu a horná hranica túto hodnotu prevyšuje. V predmetnej veci tak dolná (20 %), ako aj horná hranica (35 %) percentuálneho rozpätia je zákonom stanovená pod hranicou 40 %. Samozrejme, ak by do úvahy prichádzalo možné percentuálne navýšenie miery podľa § 71 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z.z., bolo by žiaduce zo strany posudkového lekára sa dôkladne v odôvodnení lekárskeho posudku zaoberať aj touto eventualitou. V predmetnej veci však takúto povinnosť posudkoví lekári nemali.

36. Vzhľadom na tieto skutočnosti aj najvyšší správny súd mal preukázané, že zdravotný stav žalobcu nepodmieňuje tak navýšenie percentuálnej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, prípadne možnú zmenu rozhodujúceho zdravotného postihnutia na úroveň 40 % až 50 % podľa Kapitoly XV, Oddiel E, položka č. 3, písmeno c/ prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. Príslušný posudkový lekár žalovanej svoj záver o rozhodujúcom zdravotnom postihnutí a miere poklesu schopnosti žalobcu vykonávať zárobkovú činnosť podľa menovanej kapitoly logicky a presvedčivo odôvodnil. V dostatočnom rozsahu sa vyrovnal so všetkými relevantnými skutočnosťami, z obsahu príslušného posudku je zrejma jeho úvaha, na základe ktorej dospel k vyslovenému záveru.

37. K námietke žalobcu, že jeho zdravotný stav nebol posudkovými lekármi zhodnotený za osobnej účasti najvyšší správny súd uvádza, že posudkový lekár príslušnej pobočky vyšetřil žalobcu za jeho osobnej prítomnosti, ktorú skutočnosť dodatočne potvrdil aj samotný posudkový lekár v podaní z 19. marca 2020, v ktorom uviedol, že žalobcu osobne vyšetřil. Zároveň toto tvrdenie posudkového lekára potvrdzuje aj samotný obsah lekárskej správy z 23. januára 2019 v časti „Vyšetřenie účastníka konania posudkovým lekárom“, z ktorého následného popisu je zrejme, že posudkový lekár žalobcu vyšetřil za jeho osobnej účasti. Pokiaľ žalobca nebol osobne vyšetřený posudkovým lekárom žalovanej, teda v rámci odvolacieho konania, najvyšší správny súd uvádza, že žalobca sa vyšetřenia za jeho osobnej účasti výslovne v podanom odvolaní, respektíve v priebehu odvolacieho konania, nedožadoval; navyše táto skutočnosť sama o sebe nie je spôsobilá založiť dôvod na zrušenie rozhodnutia žalovanej, nakoľko zásadným podkladom pre ustálenie záveru posudkového lekára žalovanej bola prepúšťacia správa z hospitalizácie na neurologickom oddelení, ktorú mal žalobca k dispozícii a ktorá predstavovala komplexný prehľad o v danej dobe aktuálnom neurologickom ochorení žalobcu vo všetkých jeho aspektoch. Vyšetřenie zdravotného stavu za osobnej účasti žalobcu by v tomto prípade aj vzhľadom na jej v tom čase už zmieňovanú aktuálnosť (01. júl 2019) neprinieslo žiadne nové zistenia spôsobilé zvrátiť dovtedy zistené skutočnosti ohľadom zdravotného stavu žalobcu. Za tohto stavu a zvlášť s ohľadom na aktuálnosť príslušnej prepúšťacej správy ako aj fakt, že v rámci hospitalizácie bol vo vzťahu k žalobcovi komplexne zhodnotený neurologický nález na krčnej a

hručno-driekovo-krížovej chrbtici, najvyšší správny súd nepovažoval postup posudkového lekára žalovanej, ktorý zdravotný stav žalobcu zhodnotil bez jeho osobnej účasti, teda výlučne na základe aktuálnych podkladov, za také pochybenie, ktoré by bez ďalšieho bolo dôvodom na zrušenie rozhodnutia žalovanej.

38. K námietke žalobcu, že rozsudok krajského súdu je neodôvodnený a nevyporiada sa s podstatnými námietkami, najvyšší správny súd uvádza, že rozsudok krajského súdu je vo svojej podstate odôvodnenia pomerne stručný, avšak najvyšší správny súd v tomto prípade nevzhladol dôvod na jeho zrušenie a vrátenie za účelom jeho precíznejšieho odôvodnenia. Vzhľadom na to, že žalobca v prvom rade namietal nedostatočné posúdenie zdravotného stavu spočívajúce v tom, že u žalobcu mala byť stanovená vyššia percentuálna miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (či už v rámci položky č. 3 písm. b/ na hodnotu 35 %, alebo skôr, čo do možného vzniku nároku na invalidný dôchodok, v rámci položky č. 3 písm. c/ na hodnotu 40 % až 50 %), bolo v tomto smere nevyhnutné vychádzať z príslušných lekárskejších správ posudkových lekárov a v rámci toho zvlášť z prepúšťacej správy z hospitalizácie na neurologickom oddelení, ktorá bola pre ustálenie záveru týkajúceho sa jednak ustálenia rozhodujúceho zdravotného postihnutia a jednak ustálenia percentuálnej miery zásadná. Krajský súd primárne v bode 41 vychádzal zo záverov posudkových lekárov a plne sa stotožnil s ich závermi, ku ktorým dospeli posudkoví lekári sociálneho poistenia, najmä posudkový lekár žalovanej, ktorý vychádzal z menovanej prepúšťacej správy, o ktorej mal žalobca vedomosť, nakoľko ju ako prílohu doložil k podanej správnej žalobe. Najvyšší správny súd pripomína, že súčasťou základného práva na súdnu ochranu v občianskom súdnom konaní podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je právo na odôvodnenie, ktorého štruktúra je rámcovo upravená v § 139 ods. 2 SSP. Vzhľadom na osobitosti súdneho preskúmvacieho konania, je postačujúce stručné uvedenie dôvodov so záverom, že postup žalovaného správneho orgánu bol zákonný a napadnuté rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonom, čím sa krajský súd stotožnil s vecnými dôvodmi žalovaného správneho orgánu, uvedenými v odôvodneniach rozhodnutí oboch stupňov v danej veci, ktoré ho viedli k rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti o invalidný dôchodok. Z rozsudku ako celku je zrejмый dôvod, pre ktorý krajský súd dospel k záveru o nedôvodnosti podanej správnej žaloby a tým k jej zamietnutiu. Rovnako aj rozhodnutie žalovanej podľa názoru najvyššieho správneho súdu spĺňa všetky náležitosti vyžadované § 209 zákona č. 461/2003 Z.z. Rozhodnutie žalovanej je v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, vychádza zo spoľahlivo zisteného skutočného stavu veci; obsahuje tiež predpísané náležitosti. Výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu; v odôvodnení rozhodnutia je opísaný priebeh konania, ako aj vyhodnotené skutočnosti, ktoré boli zásadné pre výrok rozhodnutia aj s použitím relevantných právnych predpisov, na ktorých základe bolo rozhodnuté.

39. K ďalším žalobcom (najmä v priebehu súdneho konania) doloženým lekárskejších správam najvyšší správny súd uvádza, že podľa § 135 ods. 1 SSP, na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy. Žalobou napadnuté rozhodnutie z 24. augusta 2019 nadobudlo právoplatnosť dňa 30. augusta 2019, a teda na účely lekárskej posudkovej činnosti boli relevantné lekárske správy predložené, respektíve vyžiadané do tohto dátumu. Z tohto dôvodu na lekárske správy, ktoré žalobca doložil v priebehu konania pred krajským súdom a tiež súdom kasačným nebolo možné prihliadať s poukazom na § 135 ods. 1 SSP, avšak uvedeným rozhodnutím žalovanej a súdu nie je dotknuté právo žalobcu podať si novú žiadosť o invalidný dôchodok, a to na základe nových lekárskejších správ o vyšetrení jeho zdravotného stavu.

40. Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší správny súd nepovažoval kasačnú sťažnosť žalobcu za dôvodnú, a preto ju podľa § 461 SSP zamietol.

41. O náhrade trov kasačného konania rozhodol najvyšší správny súd tak, že žalobcovi, ktorý v tomto konaní úspech nemal, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP) a žalovanej ich nepriznal, lebo to nemožno spravodlivo požadovať (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 168 veta prvá SSP).

42. Toto rozhodnutie prijal najvyšší správny súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.